

Donath Business & Media, Přítomnost a Lidové noviny
ve spolupráci s MRThink

Jací jsme Češi?

Názory českých studentů a čtenářů
Lidových novin a serveru lidovky.cz na
vybrané otázky o národní identitě

Závěrečná zpráva z průzkumu
Červenec–září 2012

Obsah:

Obsah:.....	2
Slovo úvodem	3
Kdo neskáče, není Čech. To nám stačí?	4
Česká národní identita – veřejnost odpovídá.....	5
O identitě na sociálních sítích	6
O průzkumu	7
Hlavní zjištění	8
Které občanství by chtěli?.....	10
Znechucení z politiky	12
Česko to je moje rodina	13
Vlastenecké emoce a závan minulosti.....	14
Za republiku se většina nestydí	16
Obavy z korupce a nezaměstnanosti.....	17
Kdo fandí našim sportovcům.....	18
Máme na koho být hrdí?	19
Obdivujeme profesionalitu	20
Bodují sportovci	21
Hvězdou politiků je Václav Havel.....	22
Ve sportu kraluje Jaromír Jágr.....	23
V kultuře vedou Gott, Forman a Svěrák	24
Osobnosti vědy: Wichterle, Holý, Heyrovský	26
Historické osobnosti: Karel IV. a T. G. Masaryk.....	27
ČR je krásná země s nespolehlivou vládou	28
Naše češství ve velkém světě.....	30
ČR a velcí bratři	31
Struktura souboru.....	32
Informace o autorech	33
Partneři průzkumu	33
Kontakt	33

Slovo úvodem

Hospodářství se nachází v recesi a ve společnosti narůstá nespokojenost s domácím politickým děním. Napjatá doba bývá testem občanských postojů a hodnot. Jak je současnou mladou generací vnímána otázka vlastenectví? Jaký je její vztah k zemi, kde žijí? Z jakého vývoje mají obavy? Tyto otázky zazněly v naší nedávné diskusi s Martinem Janem Stránským, lékařem, politikem a vydavatelem časopisu Přítomnost, a staly se inspirací pro tento projekt.

Rozhodli jsme se položit tyto otázky skupině studentů středních a vysokých škol, kterou srovnáváme s postoji čtenářů Lidových novin. Tento deník jsme zvolili záměrně, protože jde o nejstarší český deník s vlasteneckou tradicí. Studenty jsme oslovili prostřednictvím serveru primat.cz. Vedení Lidových novin nám umožnilo vystavit dotazník na stránkách serveru lidovky.cz (dále jen Lidovky) a anoncovat jej v tištěném vydání.

V obou skupinách respondentů jsou většinou zastoupeni vysokoškoláci. Soubor studentů je ze tří čtvrtin rovněž složen ze studentů VŠ a mezi čtenáři Lidových novin mají téměř dvě třetiny vysokoškolské vzdělání. Získané soubory se však výrazně liší věkem a genderovým zastoupením. Zatímco mezi studenty je nejsilnější věková skupina 20–29 let, respondenti z Lidových novin jsou starší a svou strukturou se blíží populační křivce. V souboru studentů jsou dvě třetiny dívek, zatímco na Lidovkách jsou v tomto poměru zastoupeni muži.

Do našeho průzkumu se zapojilo celkem 5 212 studentů a 4 340 čtenářů Lidových novin. Ne všichni odpověděli na všechny dotazy, ne všechny dotazy však byly určeny všem respondentům. Prováděli jsme totiž účastníky anketou podle toho, jak na jednotlivé otázky odpovídali. Získané odpovědi jsou zajímavou sondou do postojů různých generací k zemi, v níž žijí.

Autoři průzkumu

Kdo neskáče, není Čech. To nám stačí?

Svátek svatého Václava byl na přelomu tisíciletí povýšen na „Den české státnosti“. V souvislosti s aktuálním průzkumem je to vhodný podnět k zamyšlení nad smyslem státních svátků a naším soukromým vnímáním národní identity. Ten svátek asi nikdo – s výjimkou povolanych – příliš slavit nebude. Ale zamyslet se nad vlastním vztahem k zemi, v níž žijeme, může každý.

Svátek, nesvátek. Co a proč se právě slaví? Mnoho lidí to nezajímá, hlavně že bude volno. Na svaté, kteří nám volno svým životem a konáním umožnili, si krom historiků, státníků, církevních hodnostářů a několika novinářů vzpomene jen málokdo. Kdo by si také ve dnech „zaslouženého“ odpočinku lámal s takovými věcmi hlavu, že?

Je to příznačné pro to, jakým způsobem smýšlíme o vlastní zemi, jak se s ní jako občané identifikujeme. Náš průzkum to výmluvně dokládá. Jsme pragmatici. Mnozí z nás, zejména ti mladší, by neměli problém přestěhovat se do jiného státu. Země česká je domov náš zejména proto, že tu máme rodinu a přátele.

Ano, máme schopnost občas vytáhnout vlajky a skákat na náměstích, když hokejisté či fotbalisté přivezou z mistrovství cenný kov. Kdo neskáče, není v takových chvílích správný Čech. Davové skandování přece dává sílu a pocit hrdosti nad něčím, čeho ve jménu národa dosáhli jiní. Není to málo?

Po oslavě vítězství našich sportovních idolů obvykle sbalíme vlajky, sundáme trikoloru, a když se v hospodě o pár dní později sejdeme, kafráme na politiku. Právě nespokojenost s politickou reprezentací se v našem průzkumu odráží poměrně výrazně. Tedy, ne že by nebylo proč „kafrat“. Platí to ovšem i o těch, kteří chodí anebo nechodí k volbám.

Kdo z nás si klade ruku na srdce, když zazní státní hymna? Kdo z nás vyvěsí červenobílou vlajku s modrým klínem na státní svátek nebo kdykoli jindy – jak to se svými prapory hrdě činí Američané, Skandinávci nebo Nizozemci? Národní hrdost – pravé vlastenectví, s úctou k sobě samému i ostatním – je pro tyto národy normou. Není shoda okolností, že se zároveň jedná o dlouho zavedené a fungující demokracie. Tamní lidé se nijak neostýchají hlásit se k příslušníkům svého národa, ať už jsou kdekoliv, a ani nemají strach, že se jejich národ v globalizovaném světě rozpustí.

V tom se tedy nejspíše skrývá dvojitý možný náhled na výsledky našeho průzkumu. Je dost dobře možné, že až uplyne padesát masarykovských let demokracie, budeme na svou zemi hrdější a budeme si svým vlastenectvím jistější. K tomu bude potřebná značná dávka štěstí, větší než ta, kterou jsme měli ve dvacátém století. Samo se to nestane. Musí to být víc o nás než o nich. Každý může přispět svou troškou do českého mlýna, aby se nám tu lépe žilo, aby nás politika méně štvala, a hlavně, abychom mohli být pyšní na svou zemi, svou řeč a na lidi, s nimiž tu žijeme. Konečně, je to náš domov. Tak se o něj starejme, zametejme před vlastním prahem a budme na svou zemi – raději mírně, ale průběžně – hrdí. Žádnou lepší stejně nemáme.

Michal Donath

Česká národní identita – veřejnost odpovídá

Co se týká národní identity, pro demokraticky vyspělejší a větší země jako Anglie, Francie či Německo má jistě velký vliv jejich vazba s Evropskou unií a finanční částky, které do ní vkládají. Pro nás je to trochu jiné. Dovedeme si představit, že bychom jako oni dávali více peněz do rozpočtu Evropské unie, než od ní dostávali? V moderních dějinách naše malá země vždy podléhala silnějším a vzdálenějším vladařům, a tak lze s menší nadsázkou tvrdit, že současný stav vzdáleného „vladaře“ v Bruselu, který nám dovoluje (tentokrát svobodně) si hrát na vlastním písečku, pohodlně zapadá do naší národní psychické povahy. Navzdory tomu nebo možná kvůli tomu se s otázkou naší národní identity mnohokrát zacházelo a zachází jako s horkým bramborem. Je sice dobře upečený, ale nedá se v ruce držet příliš dlouho – pokud se o to někdo pokusí, tak v lepším případě skončí u kultury, v horším to vede k prázdnému nacionalistickému populismu, např. tvrzení současného prezidenta Klause, že nás Evropská unie „ohrožuje“, aniž by vůbec pořádně vysvětlil v čem.

Právě proto jsou výsledky průzkumu o tom, jak se cítíme být Čechy, důležité. Počet respondentů a metodologie průzkumu sice garantují jeho věrohodnost, jen skupina oslovených (studenti a čtenáři Lidových novin) úplně nereflektuje celou českou veřejnost. Na druhé straně jsou to právě tyto dvě skupiny, které reprezentují to nejdůležitější: budoucnost národa a současnou vrstvu „informovaných občanů“.

Výsledky průzkumu našťastí nepřekvapují. Vcelku se jedná o pohledy, které vyváženě reflektují klady a zápory současného stavu. Nejsme ani hrdí, ani se nestydíme. Korupce nám hodně vadí. Profesionalitu uznáváme, vláda je nám na nic. Možná nejpozoruhodnější je, že si ze všech nejvíce vážíme úspěšných sportovců. Jistěže si zaslouží náš obdiv, ale zároveň to svědčí o tom, že nám chybí vzory a žebříček odpovídajících hodnot, které reflektují úspěchy v boji za zlepšení našeho skutečného života, nikoliv jen pomíjivé pocity štěstí z výher ve sportovních arénách. Ve skutečnosti jsme však tuto cestu nikdy pořádně nepoznali.

Martin Jan Stránský
vydavatel, publicista

O identitě na sociálních sítích

Společensky důležité téma národní identity přirozeně patří do světa sociálních médií. Souběžně se spuštěním průzkumu proto vytvořila agentura DBM facebookovou stránku s názvem „Země česká, domov můj?“. Jejím cílem bylo poskytnout platformu pro diskusi s těmi, kteří účastí v průzkumu již projeví zájem o nastolené téma. Dalším důvodem byla snaha překlenout téměř tříměsíční období mezi začátkem průzkumu a zveřejněním jeho výsledků. V praxi to vypadalo tak, že po vyplnění dotazníku se respondent dostal právě na facebookovou stránku. Za první dva týdny fungování stránka získala 362 fanoušků s celkovým dosahem přes 10 000 uživatelů.

Na stránku jsme téměř každý den přidávali nový obsah. Ten tvořily obrázky spojované s národní identitou, ankety, aktuální články z médií k tématu národní identity a krátká videa. Zajímali jsme se o projevy národní hrdosti při státní hymně či vyvěšování vlajky, hodnocení atentátu na Heydricha, obraz Čechů ve světě či pohled do světa sportu u příležitosti Eura 2012 a olympiády v Londýně.

Vytvořili jsme také album „Patriotismus v ulicích“, kam jsme nahrávali fotografie zejména národně angažovaných projevů českých pouličních umělců. Ve všech sekcích jsme uživatele vyzývali k diskusím, které jsme moderovali. Aktivita fanoušků zahrnovala Like-ování, komentování a sdílení článků a vlastních fotografií reprezentujících jejich národnostní projevy.

Obdobně jako účastí v průzkumu návštěvníci facebookové stránky potvrdili, že otázka národní identity je pro řadu současníků živým tématem. Lidé zasílali odkazy na zajímavé články, vlastní fotografie a zapojovali se do diskusí.

Autoři průzkumu

Stránku najdete na adrese: <https://www.facebook.com/ZemeCeskaDomovMuj>
nebo po načtení QR kódu.

O průzkumu

Cílem průzkumu bylo zmapovat názory vybraných skupin obyvatel České republiky na otázky týkající se národní identity a jejich vztahu k mateřské zemi a jejím předním osobnostem. Do průzkumu se zapojili studenti středních a vysokých škol spolu se čtenáři Lidových novin, respektive serveru Lidovky.

Dotazování

Průzkum provedla agentura DBM prostřednictvím internetového dotazníku na platformě SurveyMonkey dvěma různými kanály. Skupina studentů byla oslovena prostřednictvím serveru primat.cz, který sdružuje kontakty u něj registrovaných studentů středních a vysokých škol. Ti byli opakovaně a cíleně osloveni s žádostí o účast v průzkumu, a to ve dnech 3.–18. června 2012. První dva tisíce respondentů byly zařazeny do slosování o iPad.

Další dotazování probíhalo na serveru Lidovky ve dnech 6.–18. června 2012, kde byl společně s tematickým redakčním článkem a žádostí o účast v průzkumu umístěn link na dotazník. V tomto případě šlo o volnou anketu a dotazník mohli volně vyplňovat všichni čtenáři. S výzvou k účasti v průzkumu se v názorovém článku publikovaném v Lidových novinách obrátil na čtenáře potomek zakladatelů tohoto periodika a současný vydavatel elektronického názorového periodika Přítomnost, MUDr. Martin Jan Stránský.

Respondenti

Studentský server primat.cz oslovil celkem zhruba 200 000 u něj registrovaných studentů středních a vysokých škol. Celkem odpovědělo 5 212 respondentů. Prostřednictvím serveru Lidovky zaslalo své odpovědi 4 340 respondentů.¹

Výzkum realizovaný touto metodikou ovlivnil reprezentativitu získaných dat, neboť nepostihuje osoby, které server Lidovky nenavštěvují či nejsou v databázi serveru primat.cz. Velikost výběrového souboru, tedy celkový sebraný přesný počet 9 552 odpovědí, tento problém neřeší.

Prohlášení o volné distribuci

Tato studie je určena k volné distribuci.

V případě citací uvádějte jako pramen © 2012 Donath Business & Media

¹ Detailní informaci o struktuře souborů najdete na s. 35 této zprávy.

Hlavní zjištění

O občanství

Občanství ČR uvedlo jako jednu ze tří možností 39,1 % studentů a 39,7 % čtenářů Lidovek, z toho jako první volbu zvolilo občanství České republiky 24,2 % studentů a 36,6 % čtenářů Lidovek. Pro obě skupiny jsou nejvíce atraktivní občanství Švýcarska, Velké Británie, USA, Kanady, Francie, Německa, Austrálie a Švédska. V regionálním srovnání je výrazná obliba skandinávských zemí. O občanství Slovenska projevilo zájem pouze 4,1 % studentů a 5,7 % čtenářů Lidovek.

Respondenti, kteří si na prvním místě vybrali jiné občanství než ČR, nejčastěji uváděli, že v dané zemi je lepší politická situace (studenti 45,4 %, Lidovky 43,9 %). Vnímání politické situace se dále ukázalo i jako důležitý faktor v utváření vztahu k ČR.

Pro studenty (75,6 %) i čtenáře Lidovek (61,6 %) je většinovým důvodem pro to, aby zůstali občany ČR, skutečnost, že zde mají rodinu.

Slovo „vlastenec“ u respondentů nejčastěji evokuje hrdost (25,7 % u studentů a 26,7% u čtenářů Lidovek), dále následují vztah k vlasti, zemi a národu. U čtenářů Lidovek je výraznější spojovat tento termín s přežitkem (8,4 %) či národním obrozením (6,1 %), u studentů jsou tyto asociace podstatně méně častější (1,8 %, resp. 3,4 %).

V případě obou souborů nejvíce respondentů odpovědělo, že nejsou ani hrdí, ani se nestydí za ČR (studenti 40 %, Lidovky 34 %). Další nejčastější odpovědí bylo mírné přiklonění se k hrdosti (studenti 32 %, čtenáři Lidovek 30,7 %). Zatímco pouze 3,4 % studentů se velmi stydí, čtenářů Lidovek se stydí 7,6 %.

Obavy z korupce

Největším zdrojem obav z budoucího vývoje je v očích obou skupin respondentů nárůst korupce ve společnosti (okolo 90 %). Studenti se však v daleko větší míře obávají nezaměstnanosti (84 %), zatímco u čtenářů Lidovek (63 %) je to až čtvrtý nejvýznamnější faktor. Ekonomickou krizí shodně uvádějí oba soubory na třetím místě, kriminalita je pro čtenáře Lidovek větší téma než pro studenty.

Vlastenectví – to je sport?

Vzhledem k poměrně častým asociacím vlastenectví a sportu byly do dotazníku vřazeny i otázky o sledování sportovních přenosů. Mladí lidé je sledují poměrně často, přes 60 % odpovídá kladně, snaží se je sledovat, mezi čtenáři Lidovek odpověděla kladně téměř polovina. Negativně odpověděla pětina studentů a 27 % čtenářů Lidovek.

Osobnosti ČR

Respondenti oceňují u osobností úspěch, výjimečnost a propagaci republiky v zahraničí, nikoliv sám fakt, že jde o Čechy, a už vůbec ne to, že mají peníze.

Čtvrtina studentů a pětina čtenářů Lidovek přitom říká, že mezi svými krajany nevidí osobnost, na kterou by byli hrdí.

U obou skupin respondentů získali nejvíce hlasů sportovci. U studentů je to 86,8 % a u čtenářů Lidovek 85,3 %. U čtenářů Lidovek následují celkem těsně osobnosti z kultury (82 %, resp. 81,3 %), zatímco osobnosti z politiky jsou u obou skupin až na chvostu pomyslného žebříčku (70,2 % u čtenářů Lidovek, 57,0 % u studentů).

S výraznou převahou je oběma skupinami respondentů uváděn mezi osobnostmi politiky Václav Havel. I další pozice obsadili čeští prezidenti či současní kandidáti na tuto funkci. Vysokému respektu se těší Václav Klaus, T. G. Masaryk i Karel Schwarzenberg. Miroslava Němcová je první uváděnou ženou.

Mezi sportovními osobnostmi s velkým náskokem v obou anketách vede Jaromír Jágr (studenti 25,3 %, čtenáři Lidovek 39,2 %). V oblasti kultury studenti na prvním místě uvádějí Karla Gotta, kterého čtenáři Lidovek odsunuli až na třetí místo za Miloše Formana a Zdeňka Svěráka. Mezi vědci se shodně u obou skupin respondentů umístili na prvním místě Otto Wichterle, za ním Antonín Holý a dále Jaroslav Heyrovský.

Mezi historickými osobnostmi jasně dominují Karel IV. a T. G. Masaryk. První dva jmenované v obou anketách shodně následují J. A. Komenský a Jan Hus.

Naše země v Evropě a ve světě

Studenti většinou souhlasí s tím, že by ČR měla dělat samostatnou politiku a nepodřizovat se USA (70 %) ani EU (56 %). Čtenáři Lidovek s těmito výroky souhlasí méně (nepodřizovat se USA 57 % a EU 50 %). S výrokem, že velké země neberou Čechy vážně, souhlasí 54 % studentů a 59 % čtenářů Lidovek.

Většina respondentů z obou skupin je toho názoru, že máme být členy Evropské unie (studenti 58 %; Lidovky 72 %), a to i přesto, že EU podle nich nepřistupuje ke všem zemím stejně (studenti 72 % ; Lidovky 77 %). Pohled studentů a čtenářů Lidovek se však liší u posouzení přílišného vlivu Německa a Ruska na ČR. Studenti se více bojí německého vlivu, zatímco čtenáři Lidovek ruského.

Které občanství by chtěli?

Otázka č. 1:

Pokud byste si mohl/a vybrat ze všech států světa a stát se jejich občanem/občankou, který byste si vybral/a?

Respondenti mohli uvést celkem až tři země, o jejichž občanství by měli zájem.

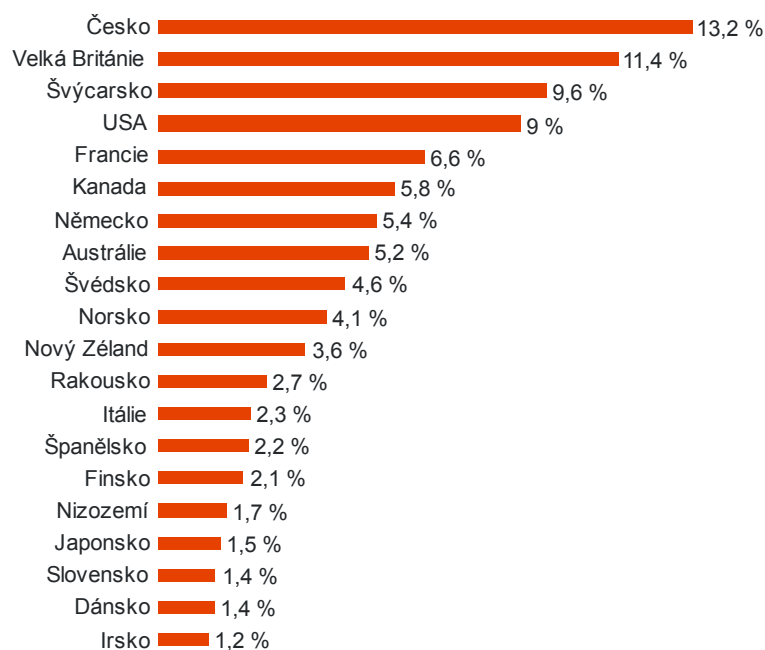
Jak u studentů (13,2 %), tak i u čtenářů serveru lidovky.cz (15,3 %) shodně vyhrálo ze všech států světa občanství České republiky. Jako jednu z možností jej uvedlo 39,1 % studentů a 39,7 % čtenářů Lidovek, z toho jako první volbu zvolilo občanství České republiky 24,2 % studentů a 36,6 % čtenářů Lidovek. Tato čísla dokládají, že studenti dávali častěji na prvním místě přednost občanstvím jiných států.

Skandinávské překvapení

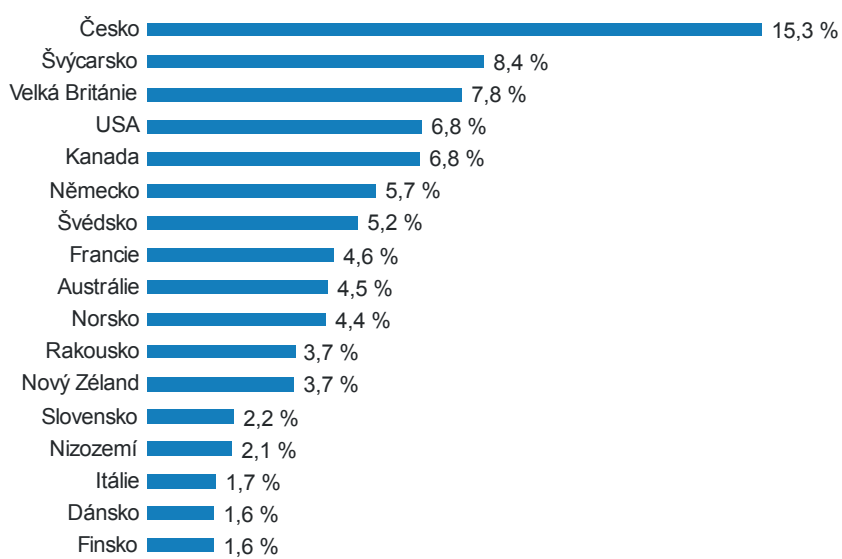
Z grafů je patrné, že pro obě skupiny respondentů jsou nejvíce atraktivní občanství Švýcarska, Velké Británie, USA, Kanady, Francie, Německa, Austrálie a Švédska. Zajímavé je i regionální srovnání, kdy např. nad státy jižní Evropy vítězí skandinávské země, které se těší výrazné oblibě. Občanství sousedních německy mluvících zemí, tedy Rakouska a Německa, dostalo 9,4 % hlasů respondentů LN a 8,1 % od studentů. Malý zájem byl o Slovensko, 1,4 % hlasů od studentů (tj. 4,1 % studentů uvedlo občanství Slovenska), 2,2 % čtenářů Lidovek (5,7 % čtenářů Lidovek uvedlo občanství Slovenska).

Zájem o asijské, jihoamerické nebo africké státy je u obou souborů očekávatelně malý.

Studenti (celkem 15 398 odpovědí od 5 212 respondentů)

Lidovky (celkem 12 649 odpovědí od 4 340 respondentů)

Znechucení z politiky

Otázka č. 2:

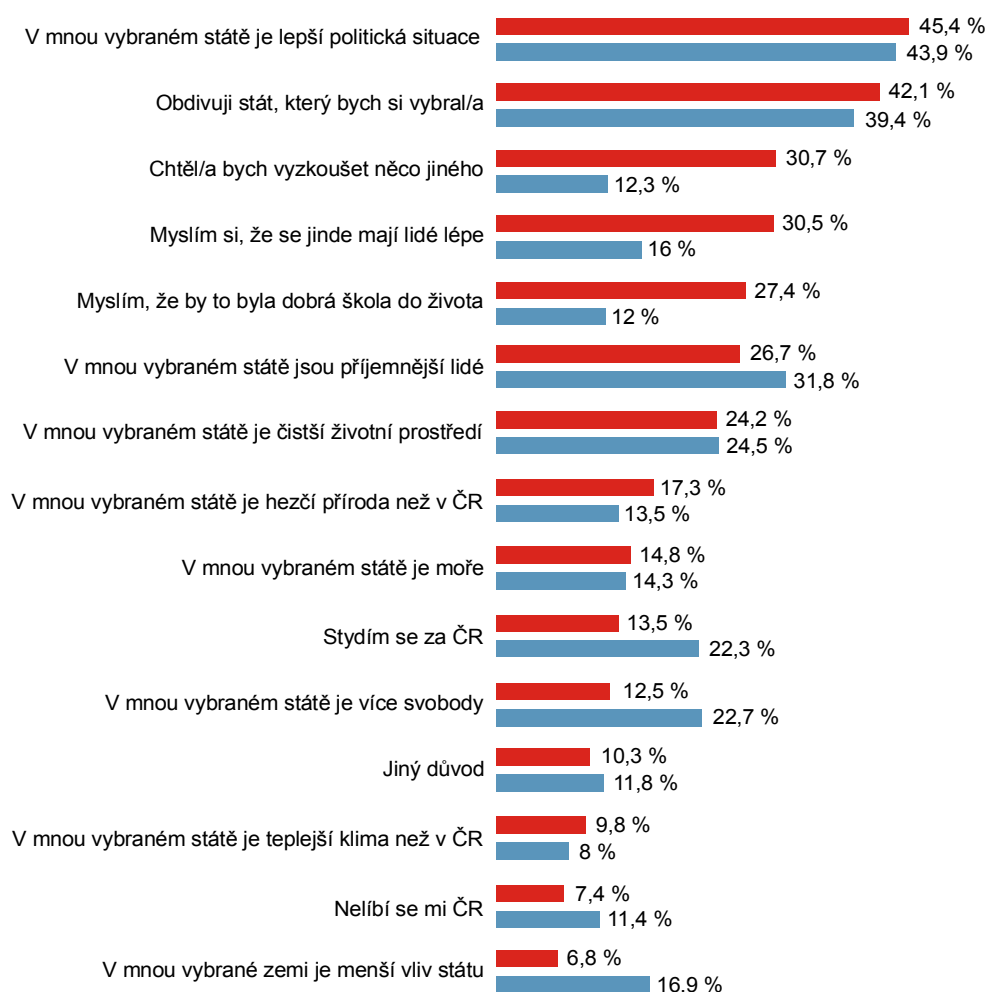
Pokud jste na prvním místě uvedl/a jinou zemi než ČR, z jakého důvodu?

Respondenti mohli uvést až čtyři podle nich nejzávažnější důvody. U obou souborů shodně jako nejzávažnější důvod výběru jiné země než ČR uváděli, že ve vybraném státě je lepší politická situace (studenti 45,4 %, Lidovky 43,9 %). Následovalo tvrzení, že stát, který si vybrali, obdivují.

Čtenáři Lidovek daleko více než studenti uváděli jako důvod volby jiné země stud za Českou republiku, více svobody ve vybrané zemi či menší vliv státu. O něco více si také mysleli, že lidé v dotyčném státě poznali jako příjemnější, než jsou Češi.

Studenti častěji odpovídali „chtěl bych vyzkoušet něco nového“ či „byla by to lepší škola do života“, což je přirozené. Otázkou je, zda odpověď „myslím si, že jinde se mají lidé lépe“ už na čtvrtém místě nenaznačuje větší spotřební zaměření mládeže, které se objevuje i v některých jiných výzkumech.

Studenti (3 939 respondentů) / Lidovky (2 831 respondentů)

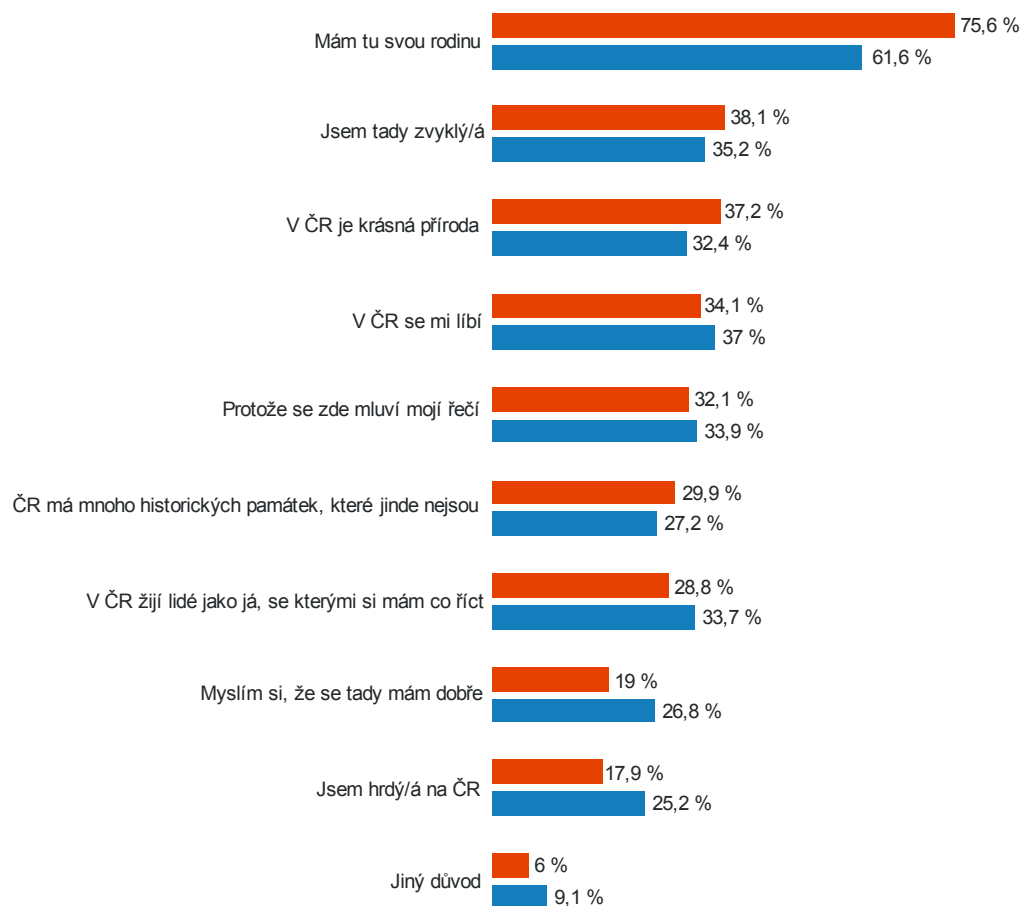
Česko to je moje rodina

Otázka č. 3:

Z jakého důvodu byste chtěl/a zůstat občanem/občankou ČR?

Jasně dominujícím důvodem u obou souborů je v případě této otázky rodina – tento důvod uvedly tři čtvrtiny studentů a téměř dvě třetiny čtenářů Lidovek. Zatímco čtenáři Lidovek uváděli jako druhý nejsilnější důvod, že se jim v ČR líbí, studenti ho uvedli až na čtvrtém místě. Jazykové důvody jsou zhruba stejně silné pro obě skupiny. Otázkou je, zda v této odpovědi nehraje roli stále nízká úroveň znalostí cizích jazyků u mladých lidí a ostatní populace, o které vypovídají též jiné výzkumy. Ekonomické důvody jsou u obou souborů uváděny poměrně málo.

Studenti (5 091 respondentů) **Lidovky** (4 164 respondentů)

Vlastenecké emoce a závan minulosti

Otázka č. 4:

Co se Vám vybaví, když se řekne vlastenec?

Autoři průzkumu nechali tuto otázku otevřenou a zjišťovali tak, co si lidé asociují s termínem vlastenec. Z odpovědí vyplynulo, že „vlastenectví“ oběma souborům asociuje především hrdost a pýchu na svou zemi a dále lásku k ní, avšak u čtenářů Lidovek je oproti studentům mnohem silnější skupina těch, kteří s vlastenectvím spojují negativní postoje.

U studentů následují odpovědi asociující vlastenectví především se zemí, Českou republikou, s historií a kulturou země. Méně časté je spojení s „jazykem a národem“¹.

Studenti (4 807 respondentů)

„Vlastenectví je pitomost“ a věc minulosti?

Čtenáři Lidovek proti studentům už na třetím místě uváděli skupinu negativních odpovědí považujících vlastenectví za archaismus, něco, co se do dnešní doby již nehodí, či něco, co postupně mizí. Na pátém místě byly odpovědi „nic“ vyjadřující to, že dnes vlastenectví nemá žádný význam, na osmém místě je skupina nejtvrdších negativních odpovědí asociujících vlastenectví s hloupostí, směšností, trapností, případně konstatující, že „dnes je to pitomost“. Celkem je v případě souboru čtenářů Lidovek těchto tří negativních odpovědí 17,9 %. Skupina těchto negativních odpovědí je u mladých lidí podstatně méně častá. Celkem je jich 4,8 %.

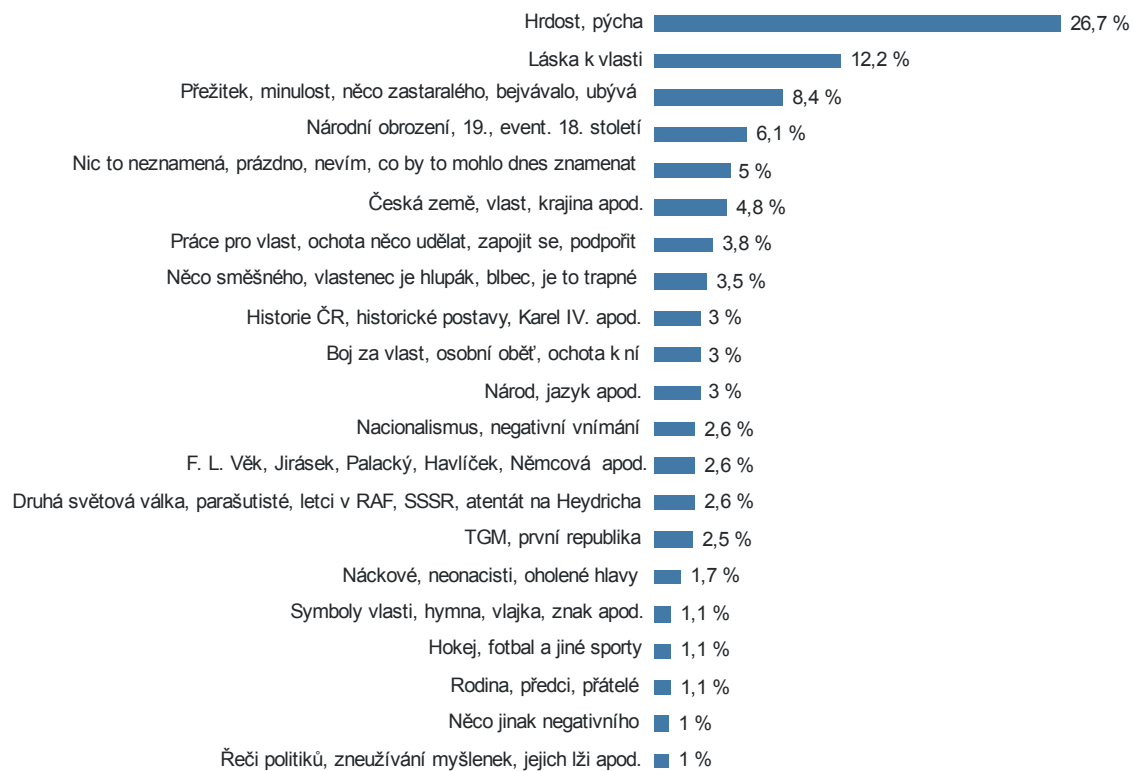
U studentů stejně jako u čtenářů Lidovek byla poměrně častá také asociace vlastenectví s dobou národního obrození, a to jednak s historickým obdobím, jednak s jeho významnými osobnostmi (Palacký, Havlíček, Němcová) i literárním díly, která se týkají oné doby (zejména TV seriál F. L. Věk). Práce, ochota něco udělat pro vlast, zastat se jí a podpořit republiku je další skupinou chápání vlastenectví.

Další výraznou skupinou asociací je „boj za vlast“, odboj, kontextově především odboj za druhé světové války, akcentován je zejména atentát na Heydricha a působení českých letců v RAF, mnohem méně v SSSR; poměrně výrazně dále legionáři, v mnohem menší míře protikomunistický odboj. Objevuje se i spojení vlastenectví se sportem, ovšem nejen pozitivně, jen o něco méně časté jsou i kritické výhrady na adresu fanoušků a jejich „vlastenectví“.

¹ Tyto odpovědi jsou však ve vyšší míře spojeny s xenofobií, odmítáním multikulturalismu apod.

Ve zkoumání první uvedené asociace a všech uvedených asociací se ukázalo, že skupiny odpovědí a jejich pořadí jsou velmi podobné tomu, co bylo uváděno na prvním místě.

Lidovky (3 835 respondentů)

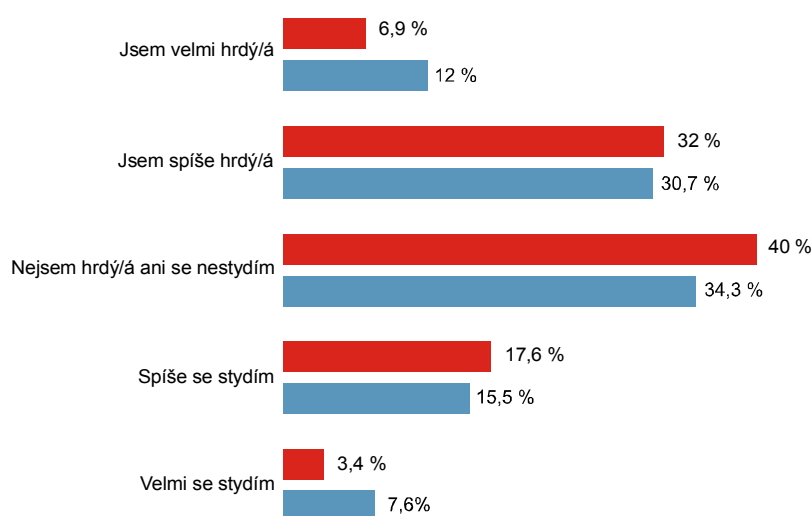
Za republiku se většina nestydí

Otázka č. 5:

Kdybyste měl/a ohodnotit, do jaké míry jste hrdý/á na ČR nebo se za ni stydíte, řekl/a byste, že...

V případě obou souborů nejvíce respondentů odpovědělo, že nejsou ani hrdí, ani se nestydí (studenti 40 %, Lidovky 34 %). Další nejčastější odpovědí bylo přiklonění se k hrdosti. Zatímco pouze 3,4 % studentů se velmi stydí, čtenářů Lidovek se stydí 7,6 %. Podobná polarita se objevila i v druhé krajní otázce. Velmi hrdých studentů je necelých 7 % a čtenářů Lidovek 12 %. Nepotvrdily se tedy občasné úvahy o převažující občanské skepsi a sebedrskáčství Čechů. Mladí jsou přitom podle očekávání poněkud optimističtější než starší lidé.

Studenti (4 975 respondentů), **Lidovky** (4 107 respondentů)

Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR (dále jen CVVM) se otázkami hrdosti na Českou republiku zabývá dlouhodobě. Toto jsou jeho zjištění:

	Velmi hrdý	Spíše hrdý	Ani hrdý, ani se nestydí	Spíše se stydím	Rozhodně se stydím
2001	10,5 %	35,8 %	43,2 %	8,4 %	2,1 %
2005	15,6 %	35,4 %	42,7 %	5,2 %	1 %
2007	16,3 %	41,8 %	35,7 %	5,1 %	1 %
2009	18,8 %	37,5 %	38,5 %	4,2 %	1 %

Data CVVM ukazují dlouhodobý mírný pokles pocitu hrdosti v ČR a mírně narůstající pocit studu. Výsledky našeho výzkumu ukazují zhruba stejnou proporcii hrdosti (kolem 40 %), ale skoro dvojnásobný pocit studu. Je velmi pravděpodobné, že to souvisí s vývojem v ČR v posledních dvou letech (výzkum CVVM je starší), s odhalováním korupčních afér na nejrůznějších místech, méně pravděpodobný je vliv dopadů ekonomické krize, protože ten by vedl k celkovému nárůstu „blbých nálad“, a tedy i poklesu pocitu hrdosti. Tak tomu však není.

Tuto naši úvahu potvrzují odpovědi na následující otázku – tedy z čeho máme obavy, pokud jde o budoucnost. Korupce ve společnosti trápí 90 % všech, kdo odpovídali na náš výzkum.

V roce 2009, kdy Sociologický ústav naposledy kladl tuto otázku, zdůvodňovali lidé to, proč se za ČR stydí, podstatně odlišně. Jistě, jde o jinou otázku, ale obavy v politické oblasti, pokud nejde o hrozbu, destabilizující tendence, budou s tím, za co se stydíme, pravděpodobně úzce souviset. Na prvním místě byli politici (40 %) a až na druhém přímo explicitně korupce a související problémy (19 %).

Obavy z korupce a nezaměstnanosti

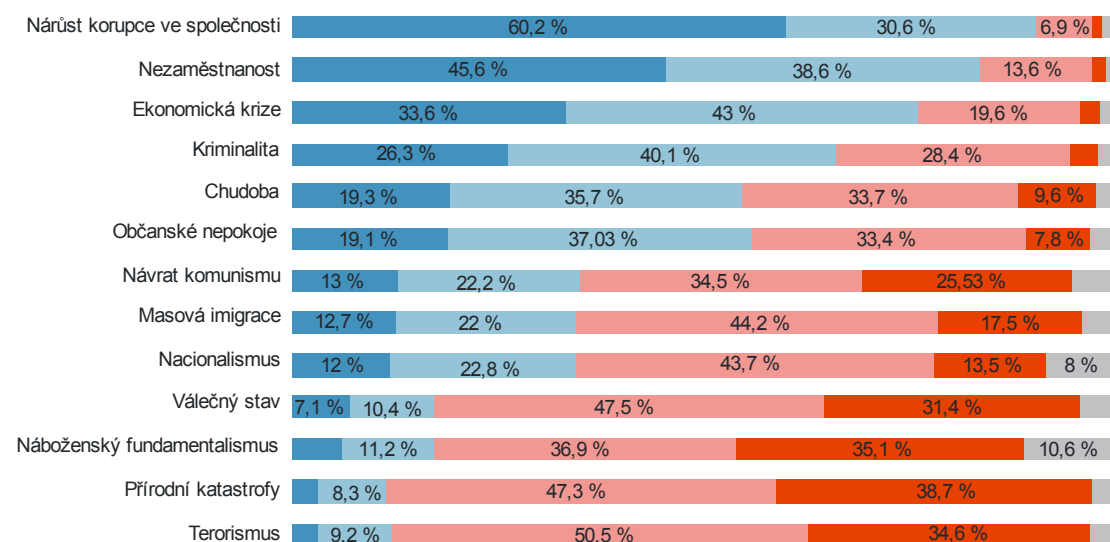
Otázka č. 6:

Z čeho máte obavy, pokud jde o budoucí vývoj naší společnosti?

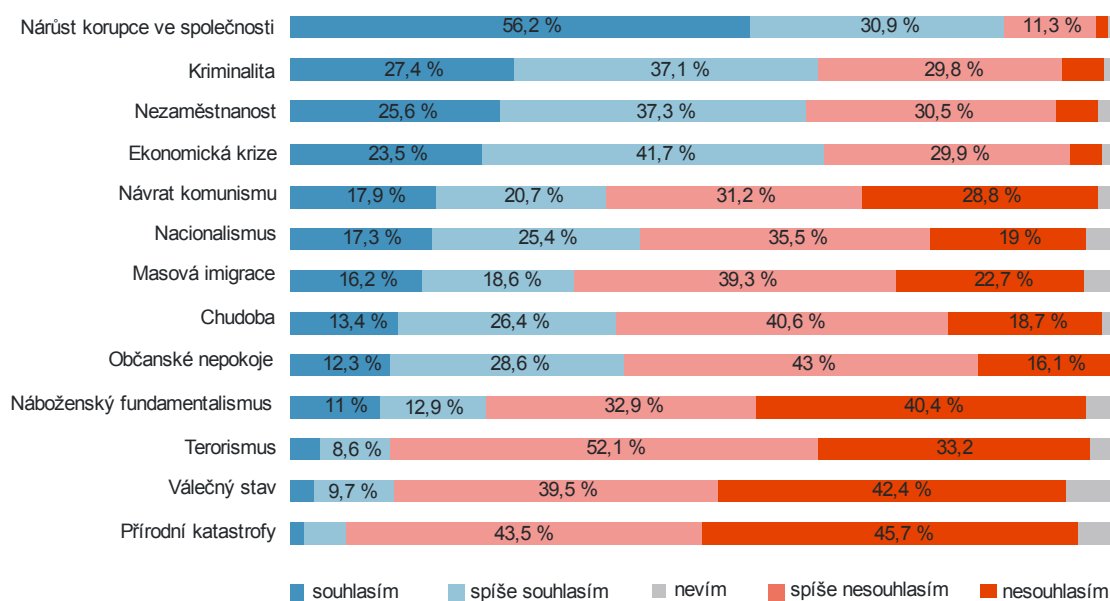
Největším zdrojem obav budoucího vývoje je v očích obou skupin respondentů nárůst korupce ve společnosti (okolo 90 % kladných odpovědí). Studenti se však v daleko větší míře obávají nezaměstnanosti (84 %, druhý nejsilnější faktor), zatímco u čtenářů Lidovek (63 %) je to až čtvrtý nejsilnější faktor. Ekonomickou krizi shodně uvádějí oba soubory na třetím místě, kriminalita je pro čtenáře Lidovek větší téma než pro studenty.

Třetina studentů má obavy z návratu komunismu, nacionalismu a z imigrantů. Z nacionalismu a komunismu mají ve srovnání s tím čtenáři Lidovek obavy o něco větší. Nejmenší obavy mají oba soubory, i když každý s jinou vahou, z přírodních katastrof, válek, terorismu a náboženského fundamentalismu.

Studenti (4 912 respondentů)

Lidovky (4 058 respondentů)

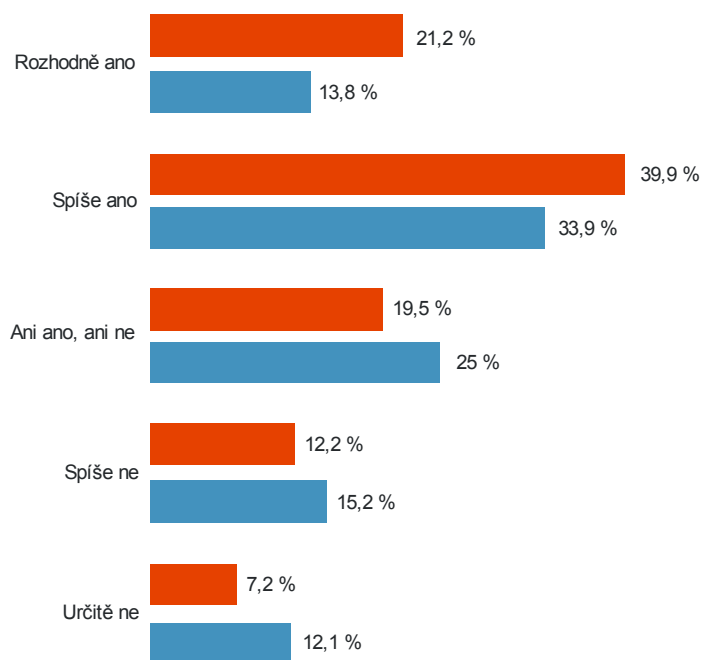
Kdo fandí našim sportovcům

Otázka č. 7:

Pokud je v televizi přenos ze sportovní události, které se účastní naši sportovci, snažíte se ho sledovat?

Vzhledem k poměrně častým asociacím vlastenectví a sportu byly do dotazníku vřazeny i otázky o sledování sportovních přenosů. Mladí lidé je sledují, jak známo, poměrně hodně, přes 60 % odpovídá kladně, snaží se je sledovat, mezi čtenáři Lidovek odpověděla kladně téměř polovina. Negativně odpověděla pětina studentů a více než čtvrtina čtenářů Lidovek.

Studenti (4 908 respondentů) / **Lidovky** (4 060 respondentů)

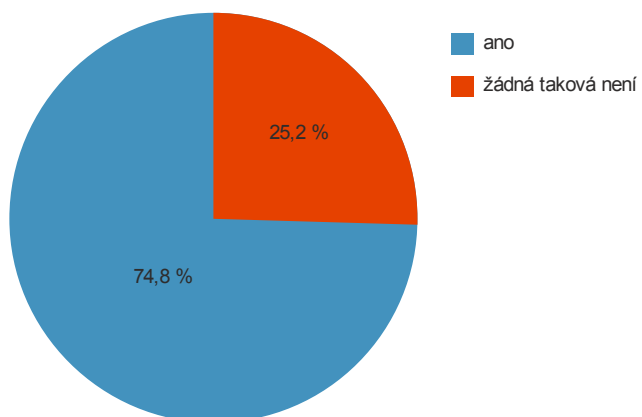
Máme na koho být hrdí?

Otázka č. 8:

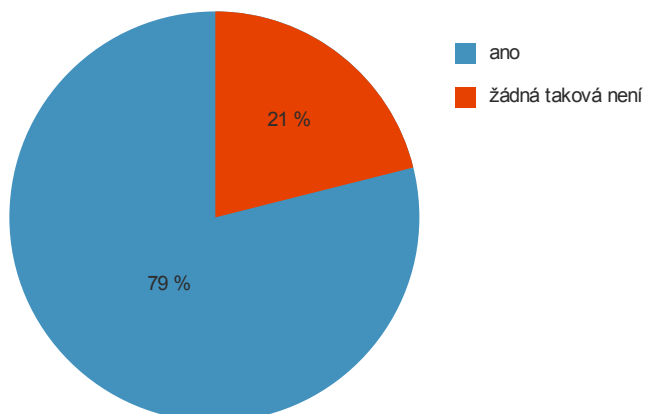
Je v ČR nějaká osobnost, o které byste řekl/a, že jste na ni hrdý/á?

Čtvrtina studentů (25,2 %) uvedla, že nevidí nikoho, na koho by byla hrdá, velká většina (74,8 %) však takovou osobnost zná. Čtenáři Lidovek znají osobnosti, na které jsou hrdí o něco více (79 %).

Studenti (4 841 respondentů)

Lidovky (3 980 respondentů)

Obdivujeme profesionalitu

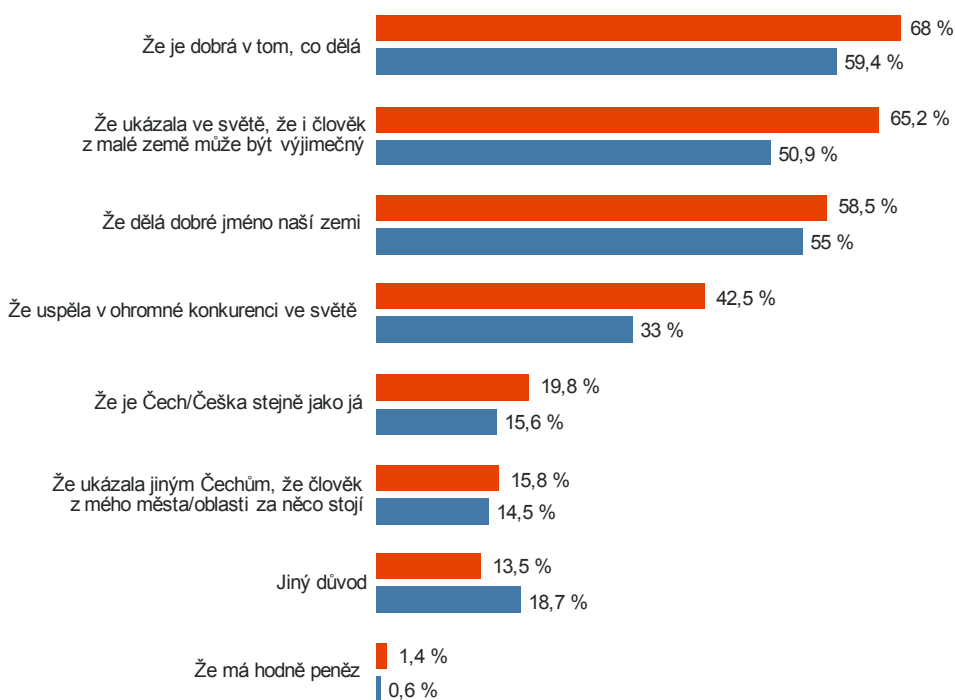
Otázka č. 9:

Co konkrétně na dané osobnosti nejvíce obdivujete?

Než se budeme věnovat přímo jednotlivým osobnostem, ukažme si, co lidé oceňují na těch, na které jsou hrdí. Respondenti ocenili úspěch, výjimečnost a propagaci republiky v zahraničí, nikoliv sám fakt, že jde o Čechy, a už vůbec ne to, že tito lidé mají peníze.

Ve volných odpovědích, kde mohli sami uvádět své důvody, zdůrazňovali respondenti obou souborů shodně především morální hodnoty, čest, charakter a dále pracovitost a dosažené výsledky.

Studenti (3 611 respondentů) / **Lidovky** (3 130 respondentů)

Bodují sportovci

Otázka č. 9:

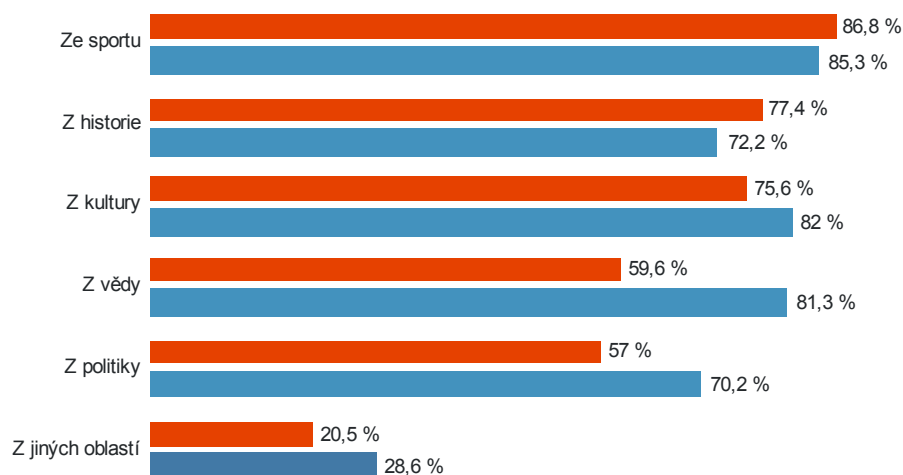
Na kterou osobnost z následujících oblastí jste hrdý/á?

U obou skupin respondentů získali nejvíce hlasů sportovci. U studentů je to 86,8 % a u čtenářů Lidovek 85,3 %. Studenti jsou dále nejvíce hrdí na osobnosti z historie (77,4 %), kultury (75,6 %), vědy (59,6 %) a politiky (57,0 %). Zatímco u osobností z oblasti vědy můžeme uvažovat o tom, že zde působí faktor neznalosti, v případě politiků spíše odráží stanovisko, že není na koho být hrdý. Toto pořadí je odlišné od hodnocení čtenářů Lidovek, kteří v těsném závěsu za sportovci uvedli osobnosti z kultury (82%) a vědy (81,3 %).

Obě skupiny respondentů se navzájem liší intenzitou výskytu osobností v daných oblastech. Největší rozdíl je u osobností z vědy (81,3 % u čtenářů Lidovek, 59,6 % u studentů) a politiků (70,2 % u čtenářů Lidovek, 57,0 % u studentů).

Osobnosti z politiky jsou sice až na chvostu pomyslného žebříčku, ale i z jejich řad pocházejí lidé, na které jsou respondenti hrdí. V dotazníku ovšem nebyla nijak vymezena doba jejich působnosti, odpovědi tedy nereflktují hrdost na současné politické elity. Více o tom vypovídá graf u následující otázky.

Studenti (3 295 respondentů) / **Lidovky** (2 794 respondenti)

Hvězdou politiků je Václav Havel

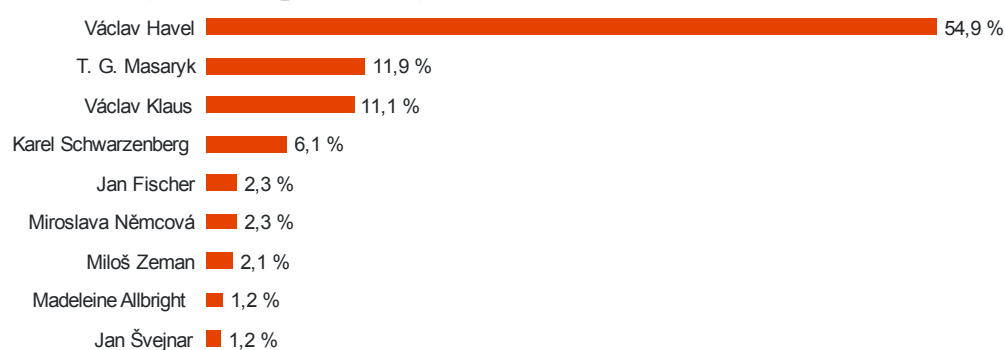
Otázka č. 10:

Na kterou osobnost z politiky jste hrdý/á?

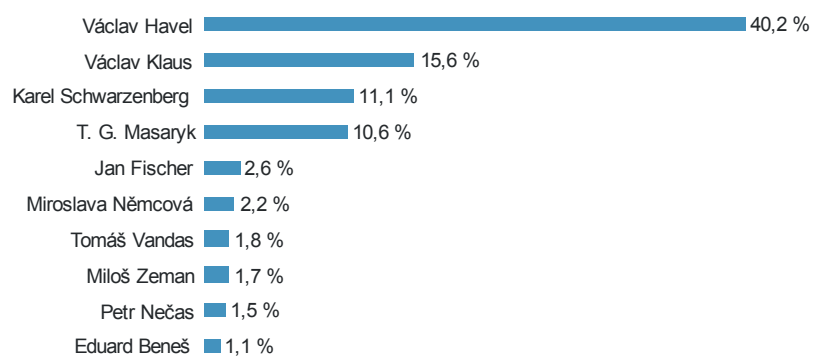
S výraznou převahou je oběma skupinami respondentů uváděn Václav Havel. I další pozice obsadili čeští prezidenti či současní kandidáti na tuto funkci. Dále jsou uváděni Václav Klaus, T. G. Masaryk i Karel Schwarzenberg. Miroslava Němcová je první zmiňovanou ženou.

V anketě na Lidovkách se na sedmé pozici umístil předseda Dělnické strany sociální spravedlnosti Tomáš Vandas. Relativně vysoká frekvence deklarované hrdosti na něj neodpovídá výsledkům jiných výzkumů a je nejspíše dána organizovanou aktivitou, tedy cíleným vyplňováním jeho jména v otevřeném (volně dostupném) dotazníku.

Studenti (1 877 respondentů)

Lidovky (1 960 respondentů)

Ve sportu kraluje Jaromír Jágr

Otázka č. 11:

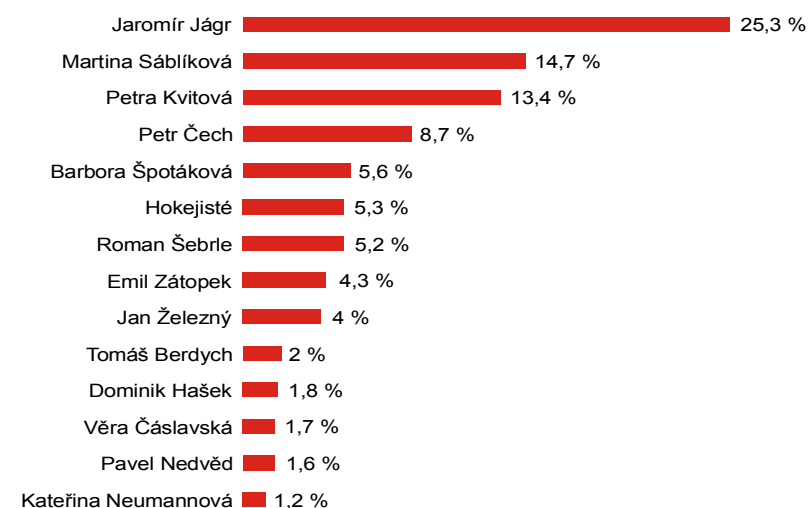
Na kterou osobnost ze sportu jste hrdý/á?

Na rozdíl od ostatních cílených dotazů na jmenování konkrétních osobností, na které jsme hrdí, se odpovědi po sportovních osobnostech odlišují malým množstvím historických postav českého/československého sportu a anketě jasně dominují současní sportovci. S velkým náskokem v obou anketách vede Jaromír Jágr (studenti 25,3 %, čtenáři Lidovek 39,2 %). I další tři místa obsadila v obou anketách stejná jména, pouze s jiným pořadím. Je to Martina Sáblíková, Petra Kvitová a Petr Čech.

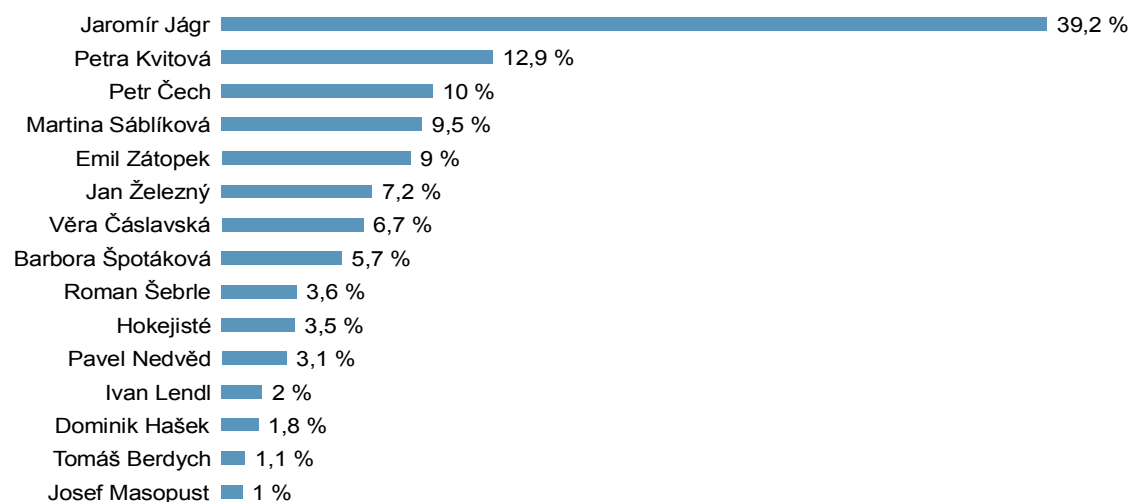
Mezi „historickými“ sportovci vede Emil Zátopek a za ním je Věra Čáslavská. Respondenti Lidovek dále uváděli Josefa Masopusta a Jiřího Rašku.

Relativně vysoká pozice Josefa Váni v obou anketách jasně ukazuje význam silného příběhu a osobnosti v poměrně málo populárním sportu. Poněkud nečekané je, že oslovil také mladé lidi. Zvláštní místo u obou skupin respondentů zaujali „hokejisté“ jako tým, což zajímavě odlišuje tento reprezentační tým od fotbalového.

Studenti (2 859 respondentů)

Lidovky (2 272 respondentů)

V kultuře vedou Gott, Forman a Svěrák

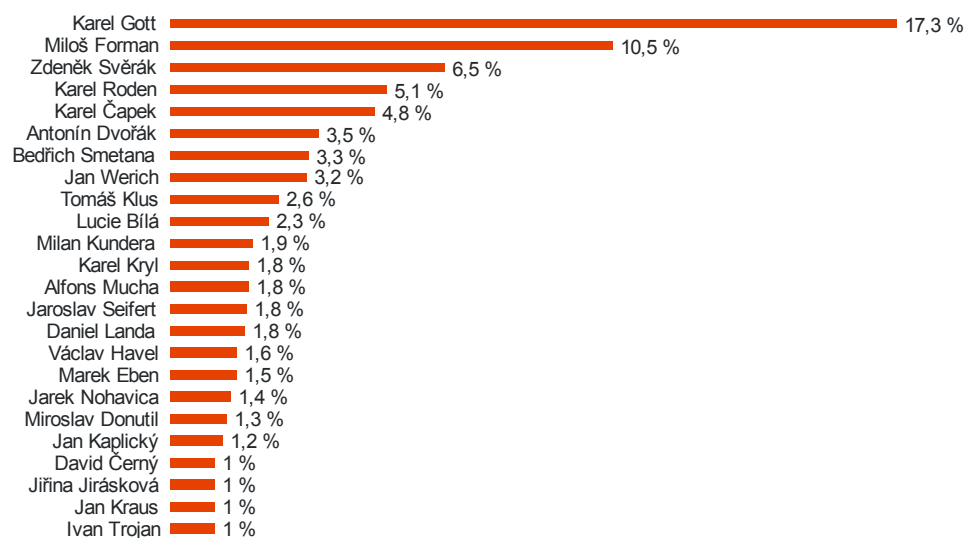
Otázka č. 12:

Na kterou osobnost z kultury jste hrdý/á?

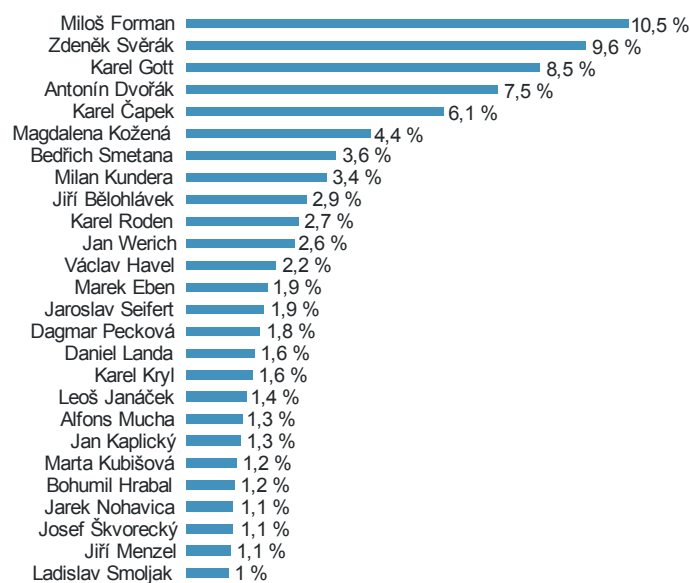
Studenti na prvním místě uvádějí Karla Gotta, kterého čtenáři Lidovek nominovali až na třetí místo za Miloše Formana a Zdeňka Svěráka. Kromě klasické hudby také zde jmenovali respondenti opět relativně málo postav starší historie.

Poměrně vysokou laťku opět v obou anketách drží skladatelé a interpreti klasické hudby, která, jak víme, má vysokou prestižní hodnotu přes menší celkový zájem veřejnosti. Mezi jmenovanými jsou Antonín Dvořák, Bedřich Smetana, Leoš Janáček, Magdaléna Kožená, Jiří Bělohlávek, Dagmar Pecková, Eva Urbanová, Gustav Mahler a Emma Destinová.

Studenti (2 492 respondentů)

Lidovky (2 291 respondentů)

Další silnou skupinou jsou spisovatelé, vedeni Karlem Čapkem, dále je zde Jaroslav Seifert, Milan Kundera, Bohumil Hrabal, Václav Havel, Josef Škvorecký, Božena Němcová a další.

Z populární hudby vede již zmíněný Karel Gott, dále se s velkým odstupem objevují Tomáš Klus, Lucie Bílá, Karel Kryl, Daniel Landa, Jarek Nohavica, Marta Kubišová, Iva Bittová, Lucie Bílá a další.

Podstatně méně je zastoupeno výtvarné umění a architektura, které reprezentují Alfons Mucha, Jan Kaplický, František Kupka a Josef Lada, z žijících David Černý.

Osobnosti vědy: Wichterle, Holý, Heyrovský

Otázka č. 13:

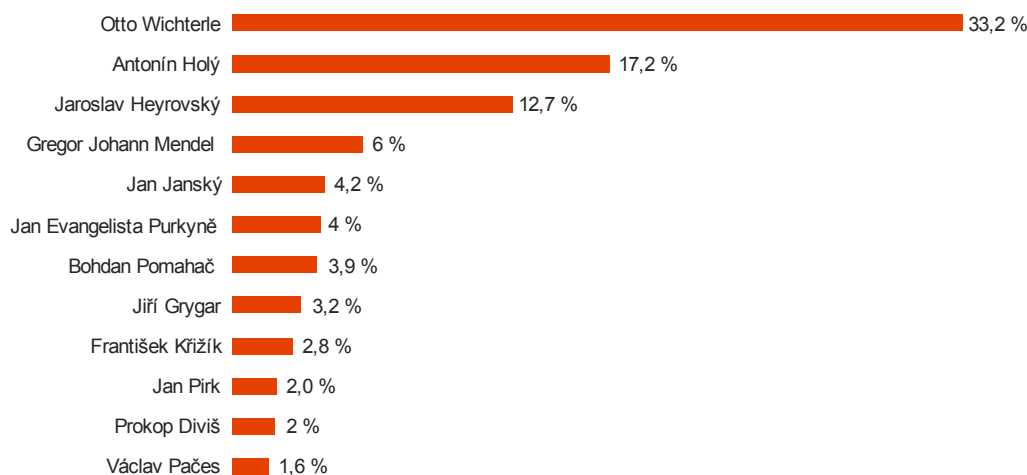
Na kterou osobnost z vědy jste hrdý/á?

Podle absolutního počtu získaných odpovědí na tuto otázku je známých vědců mnohem méně, a to hlavně mezi studenty. V obou anketách se shodně umístili na prvním místě Otto Wichterle, za ním Antonín Holý a dále Jaroslav Heyrovský.

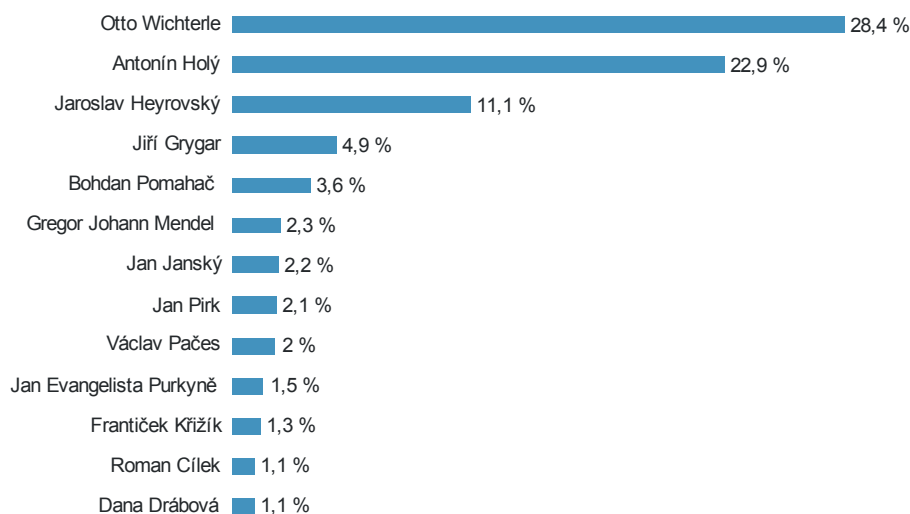
U studentů je dále poměrně silná skupina lékařů, jistě pro jejich vyšší mediální prezentaci, zastoupená Bohdanem Pomahačem, Janem Pirkem či Pavlem Pařkem. Celkově uvádějí proti jiným kategoriím neobvykle vysoký podíl historických osobností. Potvrzuje to, že část vědomostí je ze školy a nikoliv z aktuálního mediálního provozu. Mezi nimi jsou Jaroslav Heyrovský, Řehoř Mendel, Jan Evangelista Purkyně, František Křížík, Jan Janský, Josef Ressel a další.

V obou skupinách vítězí mezi ženami Dana Drábová.

Studenti (1 964 respondentů)

Lidovky (2 017 respondentů)

Historické osobnosti: Karel IV. a T. G. Masaryk

Otázka č. 14:

Na kterou osobnost z historie jste hrdý/á?

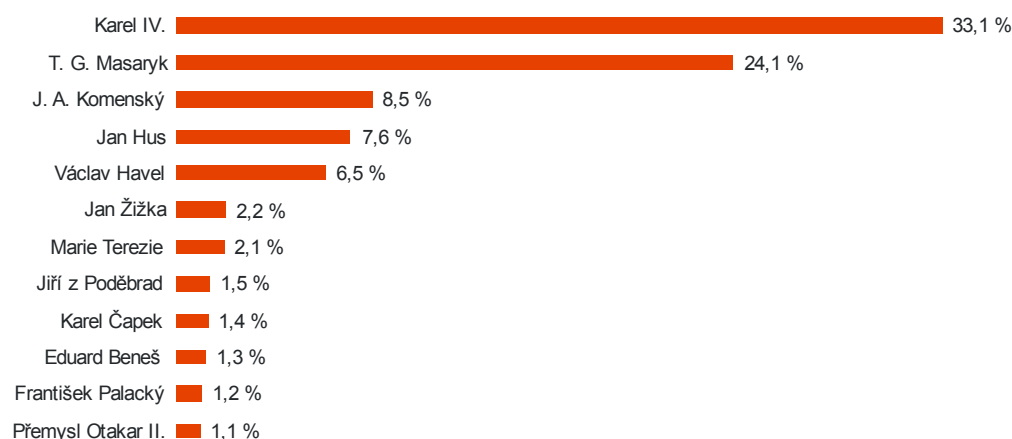
Karel IV. a T. G. Masaryk jasně dominují této kategorii, kterou celkově „táhnou“ starší historické osobnosti. První dva jmenované v obou anketách shodně následují J. A. Komenský a Jan Hus.

Mezi prvními osmi jen Václav Havel žil v minulém a tomto století.

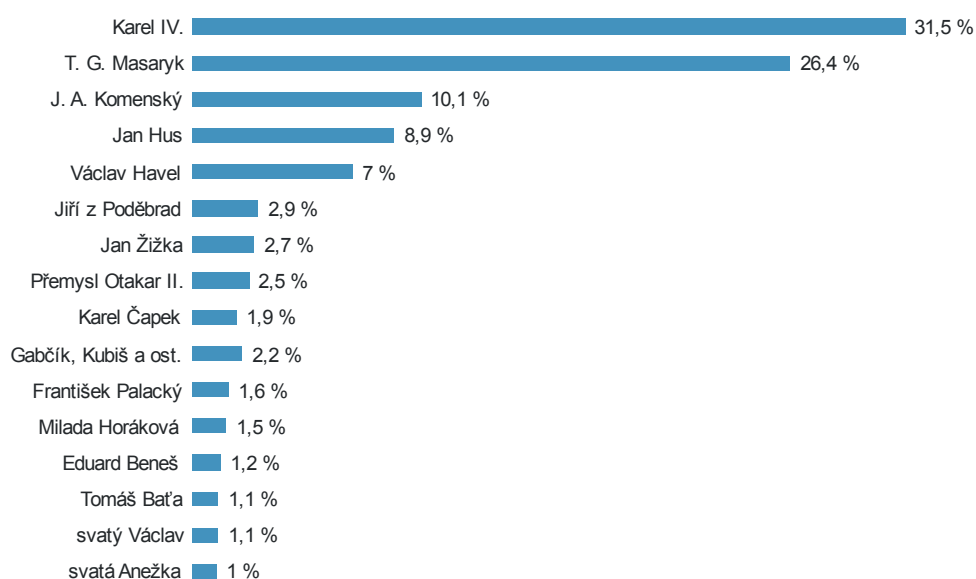
Poměrně výraznou afilaci Čechů k husitství dokládají hned tři postavy této doby vysoko v žebříčku umístěné, a to Jan Hus, Jan Žižka a Jiří z Poděbrad. Tato skupina je mnohem silnější než čeští svatí, v obou anketách se objevili sv. Anežka, sv. Václav a sv. Vojtěch.

Jedinou ženou „na špičce“ je Milada Horáková (pokud pomineme nepříliš českou Marii Terezií, kterou uváděli studenti).

Studenti (2 551 respondentů)

Lidovky (2 383 respondentů)

ČR je krásná země s nespolehlivou vládou

Otázka č. 15:

Kdybyste měl/a vybrat výroky, které vystihují Váš vztah k ČR, které by to byly?

Respondenti mohli z nabídky, která obsahovala pozitivní i negativní výroky, vybrat maximálně 5 odpovědí.

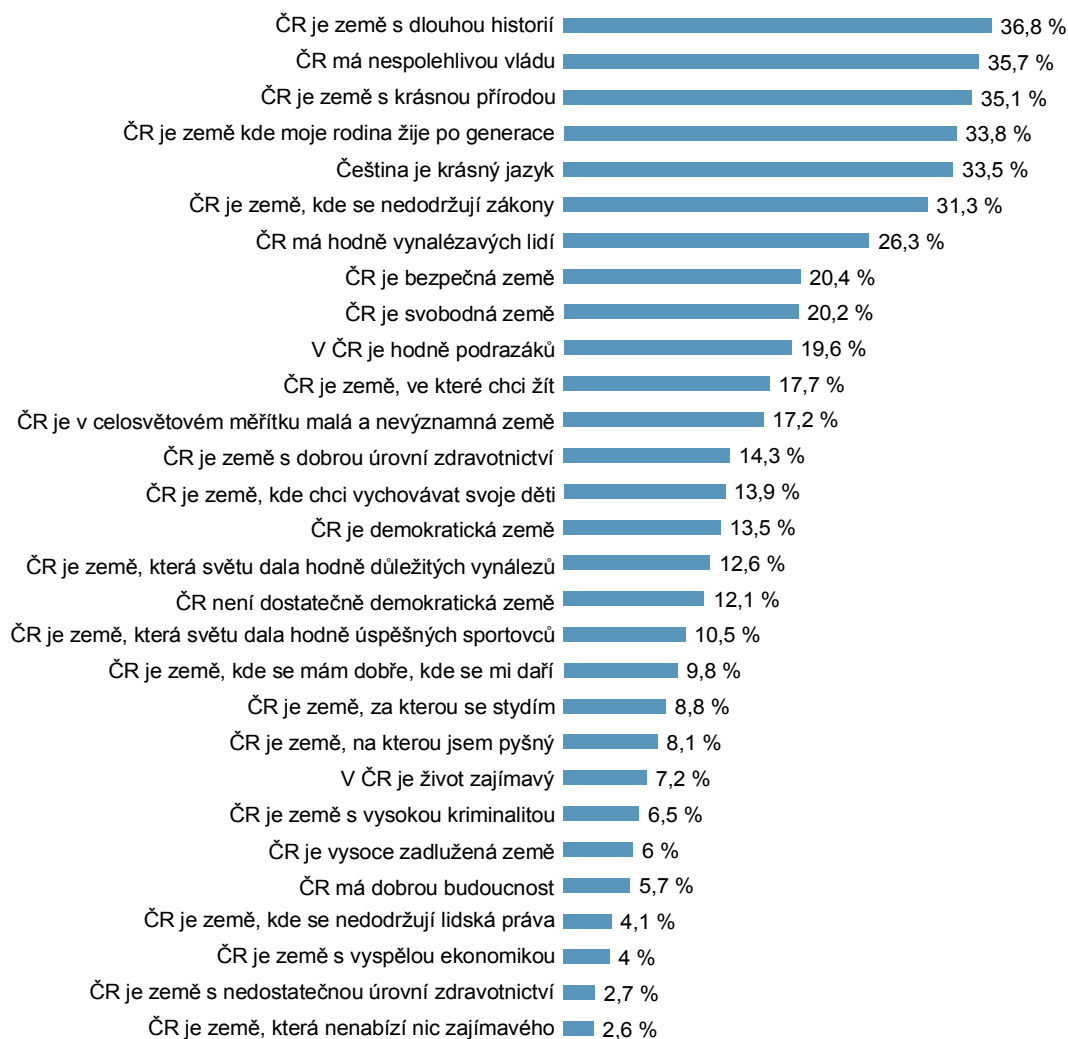
Studenti výrazně na prvním místě vybrali nespolehlivost české vlády (55,3 %). Mezi první desítkou výroků se však objevilo sedm pozitivních tvrzení: ČR je země s krásnou přírodou (42,0 %); čeština je krásný jazyk (40,2 %); ČR je země s dlouhou historií (37,1 %); ČR je země, kde moje rodina žije po generace (30,2 %); ČR má hodně vynalézavých lidí (30,1 %); ČR dala světu hodně úspěšných sportovců (26,8 %); ČR dala světu hodně důležitých vynálezů (18,0 %). Zbývající dvě negativní tvrzení se týkala nedodržování zákonů (19,9 %) a „v ČR je hodně podrazáků“ (17,2 %).

Studenti (4 752 respondentů)

U čtenářů Lidovek žádný z výroků nezískal nadpoloviční počet hlasů. Obdobně jako u studentů se mezi první desítkou umístila tři negativní tvrzení: ČR nemá spolehlivou vládu (35,7 %), nedodržují se tu zákony (31,3 %) a je zde hodně podrazáků (19,6 %). I mezi pozitivními výroky panuje u obou skupin v pěti případech shoda, i když je jim přikládána v některých případech jiná váha: ČR je země s dlouhou historií (36,8 %); ČR je země s krásnou přírodou (35,1 %); ČR je země, kde moje rodina žije po generace (33,8 %); čeština je krásný jazyk (33,5 %); ČR má hodně vynalézavých lidí (26,3 %). Zatímco u studentů se mezi první desítku dostalo pozitivní hodnocení přínosů českých sportovců a vynálezů, u čtenářů Lidovek ještě bodovala ČR jako bezpečná (20,4 %) a svobodná (20,2 %) země.

Lidovky (3 871 respondentů)

Naše češství ve velkém světě

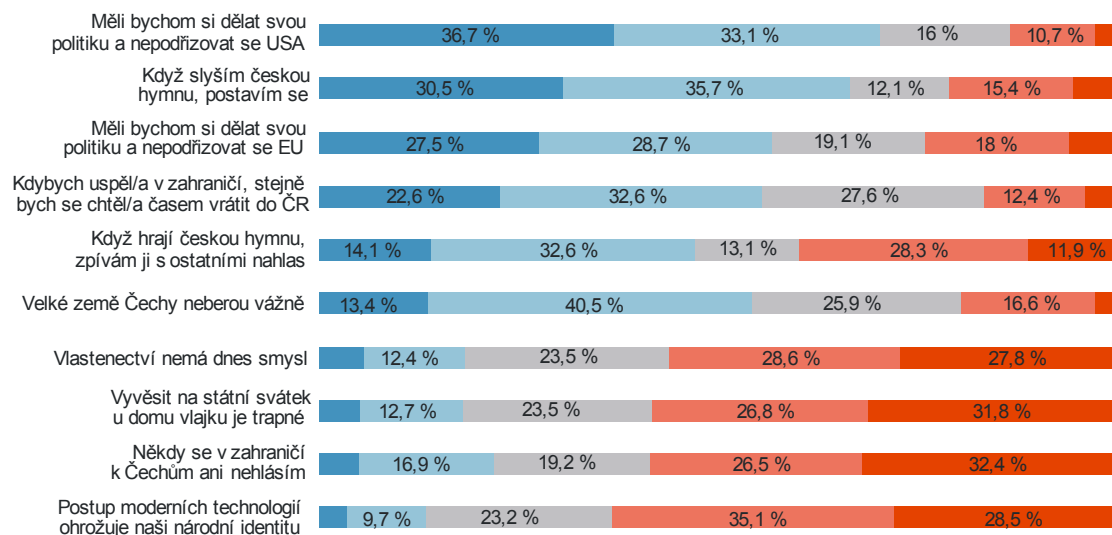
Otázka č. 16:

Souhlasíte s tím, že: ...

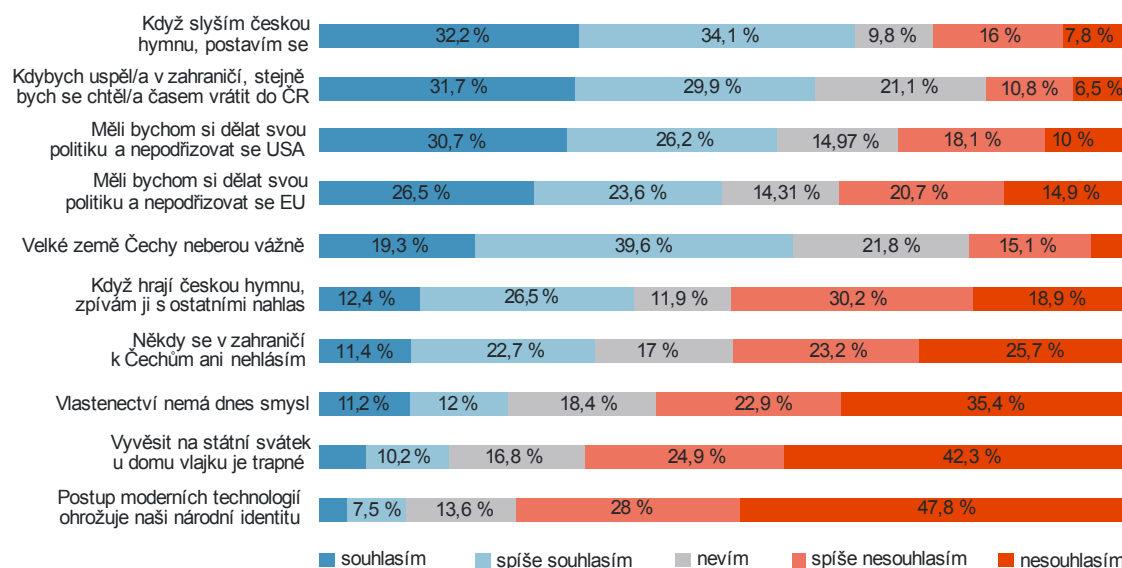
Studenti na dvou ze tří prvních míst souhlasí s tím, že by ČR měla dělat samostatnou politiku a nepodřizovat se USA (70 %) ani EU (56 %). Čtenáři Lidovek s těmito výroky souhlasí méně (nepodřizovat se USA 57 % a EU 50 %). S výrokem, že velké země neberou Čechy vážně, souhlasí 54 % studentů a 59 % čtenářů Lidovek.

Jako u ostatních otázek převažuje kladný vztah k ČR, více než polovina studentů říká, že i kdyby uspěli v zahraničí, chtěli by se vrátit. U respondentů z Lidovek je pak tento podíl ještě vyšší (62 %). Většina lidí deklaruje, že si stoupne, když se hraje hymna (ale méně než polovina zpívá nahlas). I přes deklarovaný kladný vztah k zemi je pro téměř 13 % studentů spíše trapné vyvěsit u domu státní vlajku na státní svátek a pro 5 % je to trapné určitě. Čtenáři Lidovek se vyjadřovali podobně; spíše trapné je to pro více než 10 % a určitě trapné pro téměř 6 %. Respondenti odpovídali na každou podotázku samostatně.

Studenti (4 732 respondentů)

Lidovky (3 862 respondenti)

ČR a velcí bratři

Otázka č. 17:

Jak vnímáte vztah ČR k významným geopolitickým hráčům?

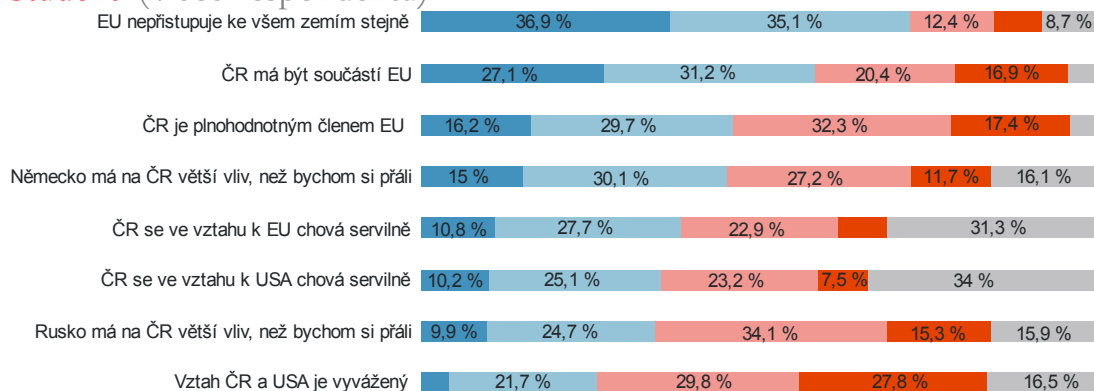
Většina respondentů z obou skupin je toho názoru, že máme být členy Evropské unie (studenti 58 % souhlasí a 37 % nesouhlasí; Lidovky 72 % souhlasí a 26 % nesouhlasí), a to i přesto, že EU podle nich nepřístupuje ke všem zemím stejně (studenti 72 % souhlasí a 19 % nesouhlasí; Lidovky 77 % souhlasí a 19,5 % nesouhlasí). Pohled studentů a čtenářů Lidovek se však liší u posouzení přílišného vlivu Německa a Ruska na ČR. Studenti se více bojí německého vlivu, zatímco čtenáři Lidovek ruského.

Názory na to, zda jsme plnohodnotným členem EU, se dělí skoro na dvě poloviny: 45 % studentů si myslí, že ano, a 49,6 % se domnívá, že ne. Z čtenářů Lidovek si 50 % myslí, že ano, a 48 %, že ne. Podobná rozpolcenost je u dalších položek. Podle 35 % studentů se ČR chová servilně k USA, 31 % s tím nesouhlasí a skoro třetina neví. S výrokem, že ČR se ve vztahu k EU chová servilně, souhlasí 39 % studentů, nesouhlasí s tím však 21 % z nich. Německo má na ČR větší vliv, než bychom si přáli podle 45 %, nesouhlasí s tím 39 %.

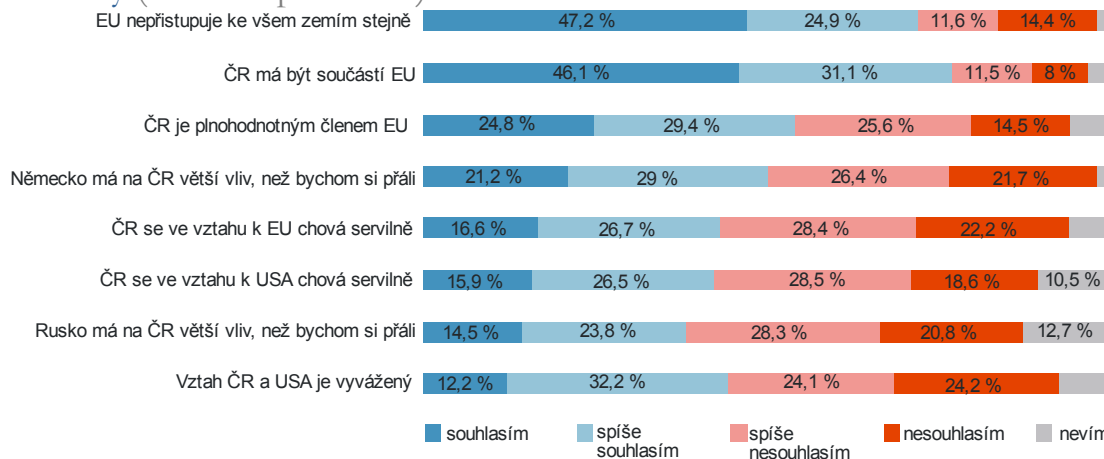
Naopak mírně převažuje nesouhlas u výroku „Rusko má na ČR větší vliv, než bychom si přáli“ (souhlas 35 %, nesouhlas 49 %). A konečně výrazně převažuje nesouhlas u položky „Vztah USA a ČR je vyvážený“ (souhlas 26 %, nesouhlas 58 %).

Podle čtenářů Lidovek se ČR se chová servilně k EU podle 42 %, 47 % s tím nesouhlasí. S tím, že vztah USA a ČR je vyvážený, souhlasí 44 % a nesouhlasí 48 % z nich. Mírně převažuje souhlas u položky „Rusko má na ČR větší vliv, než bychom si přáli“ (souhlas 54 %, nesouhlas 40 %). Naopak mírně převažuje nesouhlas u položek: „ČR se ve vztahu k USA chová servilně“ (souhlas 38 % a nesouhlas 49 %). S výrokem, že „Německo má na ČR větší vliv, než bychom si přáli“, souhlasí 43 % a nesouhlasí 51 % čtenářů Lidovek. Respondenti odpovídali na každou podotázku samostatně.

Studenti (4 685 respondentů)

Lidovky (3 844 respondentů)

Struktura souboru

Soubory jsou věkově zcela odlišné. Soubor studentů tvoří celkem pochopitelně v naprosté většině lidé ve věku 20–29 let, přitom z kontextu vzdělání, kdy 3/4 studují na střední nebo na vysoké škole, jde spíše o dolní polovinu tohoto věkového rozpětí, starších lidí je zde jen asi šestina. Soubor čtenářů serveru lidovky.cz má strukturu bližší populační křivce, je zde třetina lidí do 30 let, čtvrtina 30–39 a pak mírně klesá proporce věku, ale i ve věku nad 60 let je zde nad 10 %.

Věk	Studenti	Lidovky
do 20 let	7,6 %	4,1 %
20–29	74,9 %	28,3 %
30–39	9,7 %	26,7 %
40–49	5,6 %	17,0 %
50–59	1,8 %	11,9 %
60 a více	0,5 %	12,0 %
	4696	3848

Oba soubory jsou genderově opačně vychýlené, u studentů jsou téměř dvě třetiny dívek, na Lidovkách naopak více než dvě třetiny mužů.

Gender	Studenti	Lidovky
Muži	38,8 %	68,9 %
Ženy	61,2 %	31,1 %
	4696	3832

Soubor studentů je také ze tří čtvrtin složen se studentů VŠ, v menší míře se v něm vyskytují i středoškolské studenti, výjimečně lidé s ukončených SŠ vzděláním. 22,5 % má ukončené VŠ vzdělání, dvojnásobek populačního průměru. Struktura osob ze serveru lidovky.cz je zcela odlišná a je i zásadně odlišná od populačních dat. Většina těchto respondentů má ukončené VŠ vzdělání a dalších 13 % studuje VŠ, to v souhrnu znamená skoro dvě třetiny VŠ vzdělaných, tedy několikanásobně více, než je v populaci.

Vzdělání	Studenti	Lidovky
základní	0,1 %	1,6 %
studují střední školu	2,8 %	2,7 %
středoškolské	6,1 %	30,6 %
studují vysokou školu	68,5 %	13,2 %
vysokoškolské	22,5 %	51,9 %
	4699	3848

V obou souborech dominují lidé žijící v ČR.

Kde žije ?	Studenti	Lidovky
V ČR	97,7 %	88,9 %
V zahraničí	2,3 %	11,1 %
	4688	3830

Oba soubory jsou výrazně městské, Lidovky dokonce většinově velkoměstské (což odpovídá datům o dosaženém vzdělání). U studentů je podíl velkoměstských osob o něco nižší, ale to je i tím, že mají trvalé bydliště mimo svou vysokou školu, zatím tedy kopírují populační data.

Velikost místa bydliště	Studenti	Lidovky
do 1999	17,0 %	11,1 %
2000– 4999	9,4 %	6,6 %
5000– 19 999	16,5 %	13,0 %
20 000 – 99 999	20,5 %	16,9 %
100 000 a více	36,7 %	52,4 %
	4695	3836

Informace o autorech

Donath Business & Media působí v oblasti public relations a public affairs v České republice a na Slovensku již od roku 1991. Od té doby využilo služeb této PR agentury již více než sto významných českých, slovenských a mezinárodních firem. Široký rejstřík poskytovaných služeb zahrnuje především strategické komunikační poradenství, krizovou komunikaci, komunikační průzkumy, tiskový servis včetně monitoringu tištěných a elektronických médií a analýz a další služby v oblasti budování reputace firem a jednotlivců.

Poradenská agentura MRThink (Market Research Think) vznikla v roce 2003. Nabízí komplexní specializované a nezávislé poradenství ve výzkumu trhu a marketingu.

Partneři průzkumu

Přítomnost

Přítomnost je politické a kulturní periodikum. Hlásí se k tradici předválečné Přítomnosti, u jejíhož zrodu stál v roce 1924 Tomáš Garrigue Masaryk. Časopis vždy vedly a dopisovaly do něj přední české osobnosti kulturního a politického života. Prvním vydavatelem byl Jaroslav Stránský, jeho vnuk Martin Jan Stránský časopis vydává dnes. Od roku 2010 je Přítomnost a její anglická verze The New Presence publikována v elektronické verzi.

Lidové noviny

Lidové noviny jsou nejstarším českým deníkem, založeným v roce 1893. Dlouhodobě se profilují jako kvalitní celostátní zpravodajský list se speciálním zájmem o politiku, byznys a kulturu. Jsou deníkem vzdělaných lidí. Server lidovky.cz vznikl jako zpravodajský server Lidových novin v roce 2000, a od té doby přináší nepřetržitě aktualizované zprávy všem, kdo upřednostňují přehlednost a snadnou orientaci.

Primát

Primát je studentský informační portál, funguje od roku 2008 a spravují ho studenti z mnoha vysokých škol. Denně ho navštíví zhruba tisícovka z nich.

Kontakt

Gabriela Bechynská
Donath Business & Media
Spálená 29
110 00 Praha 1
Tel. +420 224 211 220
E-mail: gabriela.bechynska@dbm.cz
www.dbm.cz

Ivan Tomek
MRThink
Moravská 45
120 00 Praha 2
Tel.: +420 602 335 168
E-mail: ivan.tomek@mrthink.cz
www.mrthink.cz